

سردبیر: سیدمحمود طیب غفاری

مدیر اجرایی فصلنامه: مریم برزکار

ناشر: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول

تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۴

ویراستار: مریم برزکار و عاطفه شاهد

تهیه خبر: عاطفه شاهد، مریم برزکار و رحیم گلمرادی

گرافیسیت: میثم سجادی

عکاس: منصور روزه دار

مرکز تحقیقات و آموزش
کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول

فصلنامه بهار ۱۴۰۴

شماره ۴

آدرس
دزفول - کیلومتر ۱۳ جاده صفی آباد
کد پستی ۶۴۶۳۱۶۴۰۹

فهرست مطالب

کاهش میزان تلفات برداشت به‌همت صنعتگران داخلی و تکامل کمباین‌های ساخت داخل نشریه ترویجی آموزشی شماره ۵۱۰ با موضوع "شیوه نامه شیردوشی گاو‌میش و جداسازی گوساله‌ها از مادر" ۱۰	تأکید بر نقش مؤثر بخش خصوصی در بهبود عملکرد بخش کشاورزی ۳
کشت مستقیم، راهکاری مؤثر برای حفظ حاصلخیزی خاک، کاهش آلودگی و افزایش بهره‌وری کشاورزی ۱۰	هدایت سرمایه‌گذاری در کشاورزی مستلزم بازنگری در نظام بهره‌برداری است. ۳
آغاز اجرای پروژه کنترل بیولوژیک آفت برگ‌خوار ذرت در مرکز تحقیقات کشاورزی صفی‌آباد دزفول ۱۱	تأمین ۴۳ درصد انرژی روزانه هر ایرانی از محل گندم و فرآورده‌های آن است. ۴
تأکید بر لزوم جایگزینی روش‌های تخریبی و استفاده از ساقه‌خردکن به‌جای آتش‌زدن بقایا ۱۱	شناخت هیبریدهای برتر چغندرقدن پاییزه در ارزیابی میدانی پروژه‌های ملی در خوزستان ۴
پایش و نظارت بر کیفیت و کمیت گندم، آرد و نان تولیدی ۱۲	توسعه دیم‌زارها با ارقام مقاوم به خشکی در دستور کار است. ۵
مقدار نیتрат هندوانه بسیار کمتر از حد مجاز آن است ۱۲	مرکز تحقیقات کشاورزی صفی‌آباد دزفول قطب تولید گندم و هسته‌های بذری کشور است. ۵
دوره آموزشی اطفای حریق ۱۳	بررسی روند تحقیقات و ارزیابی نتایج تولید هسته‌های بذری ۶
بررسی سازگاری و نحوه احداث باغات پکان در استان البرز و گیلان ۱۳	سنجش میزان تحقق اهداف و دستاوردهای مرکز تحقیقات کشاورزی صفی‌آباد در بازدید مدیران سازمان تات ۶
ارزیابی میدانی پروژه‌های ملی کنترل بیولوژیک آفت کرم برگ‌خوار پائیزه ۱۴	مدیریت بهینه آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز کلزا و گندم ۷
جلسه کارگروه آموزش‌های مهارتی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح استان خوزستان ۱۴	مدیریت کشت و مقابله با تنش‌های شدید محیطی با استفاده از سایبان ۷
نشست تخصصی مدیریت گل‌جالیز در مزارع تولید بذر کلزا در شمال خوزستان ۱۵	مشاهده علائم بیماری زنگ زرد گندم در شهرستان کرخه ۸
راهکارهای بهینه‌سازی فرآیند آنالیز و ارتقاء کیفیت مطالعات ژنتیکی و اصلاح نژاد اسب ۱۵	اصول آبیاری در زمان گلدهی و شکوفه‌دهی درختان مرکبات ۸
	معاون علمی رئیس‌جمهور بر حمایت از پژوهشگران و شرکت‌های دانش‌بنیان خوزستان تأکید کرد. ۹

هدایت سرمایه‌گذاری در کشاورزی مستلزم بازنگری در نظام بهره‌برداری است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، سید محمود طبیب غفاری، رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول در جلسه کارگروه تخصصی بخش کشاورزی که با محوریت شعار سال «سرمایه‌گذاری برای تولید» برگزار شد، بر لزوم بازنگری در نظام بهره‌برداری کشاورزی تأکید کرد.

وی با اشاره به چالش‌های ساختاری در بخش کشاورزی اظهار داشت: پس از اصلاحات ارضی و تغییر نظام ارباب رعیتی، ساختار جایگزین مؤثری برای مدیریت بهره‌برداری کشاورزی تدوین و اجرا نشد. در این میان، نظام بهره‌برداری مبتنی بر شرکت‌های سهامی زراعی نیز به‌طور کامل عملیاتی نگردید. در حال حاضر، قوانین مربوط به ارث باعث خرد شدن مداوم اراضی کشاورزی شده و افزایش هزینه‌های تولید را به دنبال داشته است.

رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد افزود: سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی زمانی اقتصادی و پایدار خواهد بود که این بخش به‌صورت گسترده و تجمیع‌شده مدیریت شود. در حال حاضر، ۴٫۷ میلیون نفر بهره‌بردار کشاورزی در کشور وجود دارد که اغلب آنان مالک اراضی خود هستند. از این‌رو، اجرای هرگونه سیاست‌گذاری در این حوزه نیازمند رضایت و همکاری این گروه گسترده است که خود به چالشی اساسی در مسیر توسعه کشاورزی تبدیل شده و ضرورت بازنگری در سیاست‌های این بخش را دوچندان می‌کند.

تأکید بر نقش مؤثر بخش خصوصی در بهبود عملکرد بخش کشاورزی

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، سید محمود طبیب غفاری، رئیس مرکز در روز یکشنبه مورخ ۱۷ فروردین در بازدید از مزارع شرکت توسعه ذرت، از روند فعالیت‌های به‌نژادی این شرکت خصوصی دیدن کرد.

غفاری با تأکید بر نقش مؤثر بخش خصوصی در بهبود عملکرد بخش کشاورزی، گفت: سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در روند تولید رقم، در پیشبرد اهداف بخش کشاورزی بسیار مؤثر است. وی اظهار امیدواری کرد: بخش خصوصی علاوه بر حوزه اصلاح نباتات زراعی، در زمینه تولید محصولات سبزی، صیفی و باغی نیز فعالیت‌های گسترده‌تری داشته باشند.

وی همچنین از همکاری محمد برزگری، عضو هیئت علمی پیشکسوت و بازنشسته مرکز در فرایند تولید ارقام جدید قدرتمندی کرده و آن را اقدامی ارزشمند در جهت بهره‌برداری بهینه از تجربیات متخصصین بازنشسته سازمان تات در جهت توسعه و بهبود کشاورزی عنوان کرد.

تأمین ۴۳ درصد انرژی روزانه هر ایرانی از محل گندم و فرآورده‌های آن است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، سید محمود طبیب غفاری؛ رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول به مناسبت ۳۱ فروردین ماه؛ روز گندم و نان گفت: نان برکت و رزق است، برکتی که آذین بخش سفره است و رزقی که روزی رسان بر سفره می رساند. سفره ایرانی همواره نان را در خود جای داده و آن را محترم می شمارد. پس حرمت گندم نیز واجب است که در سرما و گرما به همت مردان و زنان این کهن دیار تولید و رونق بخش خون مردمان می شود. ایرانی از دیرباز قوت غالب خود را بر نان استوار نمود و در هلال حاصلخیز در اولین تجربه کشت و کار بشر سهیم بود. امروز نیز این قوت غالب هنوز بر گندم استوار است.

طیب غفاری بیان کرد: بر اساس آخرین آمار سازمان خوار و بار جهانی FAO مصرف سرانه گندم در ایران معادل ۱۵۷ کیلوگرم در سال است که ۳/۲ برابر میانگین جهانی یعنی ۶۹ کیلوگرم در سال می باشد. هر ایرانی به طور متوسط در سال ۲۰۲۲ معادل ۲۸۷۹ کیلوکالری در روز انرژی از محل مصرف غذا تأمین نموده که ۴۳ درصد آن از محل گندم و فرآورده‌های آن تأمین شده است.

وی در پایان گفت: جا دارد شکر نعمت گندم را در خور ادا کنیم و سپاسگزار این نعمت از درگاه خالق بی همتا بوده و سعی روزافزون در افزایش تولید و کاهش ضایعات این برکت خدادادی باشیم. روز ملی گندم و نان را گرامی داشته و به تمام زحمت کشان تولید گندم کشور ادای احترام می نمایم.

حال ای بزرگان معرکه بر پا دارید تا که نانی به سر سفره مهیا دارید

ساخت هیبریدهای برتر چغندر قند پاییزه در ارزیابی میدانی پروژه‌های ملی در خوزستان

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۴۰۴، تیم ارزشیابی مؤسسه تحقیقات چغندر قند با حضور در مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول، پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با کشت پاییزه چغندر قند را مورد بازدید و ارزیابی میدانی قرار داد.

اباذر رجبی؛ معاون پژوهشی مؤسسه تحقیقات چغندر قند، با اشاره به سابقه ۱۶ ساله این مؤسسه در نظارت بر پروژه های ملی، گفت: اجرای این پروژه‌ها در مناطق مختلف کشور، از جمله خوزستان و گچساران، در چارچوب برنامه‌های ارزیابی و اصلاح ژنتیکی صورت می‌گیرد. هدف اصلی از این بازدیدها، شناسایی نقاط ضعف احتمالی در اجرای آزمایشات و ارتقای کیفیت عملکرد پروژه‌هاست.

وی افزود: در این بازدید، وضعیت هیبریدهای کاشته شده در مهرماه گذشته از نظر فنوتیپی، مقاومت به بیماری‌ها و کیفیت رشدی مورد بررسی قرار گرفت. پروژه‌های در حال اجرا شامل مراحل مقدماتی، تکمیلی و تعیین ارزش زراعی (VCU) هستند و نتایج آن‌ها در انتخاب نهایی و معرفی ارقام جدید نقش کلیدی دارد.

رجبی همچنین به معرفی دو رقم جدید منوژرم به نام‌های سایبنا و رسا در اسفندماه گذشته اشاره کرد و گفت: این ارقام با ویژگی‌هایی مانند مقاومت به ساقه‌روی (بولتینگ) و مقاومت به بیماری سرکوسپورا برای کشت در مناطق جنوب غرب کشور معرفی شده‌اند.

در ادامه، مهدی حسینی؛ رئیس بخش به‌نژادی مؤسسه تحقیقات چغندر قند، گفت: «در ارزیابی‌های سالانه، هیبریدها از نظر عملکرد کمی، کیفی، مقاومت به بیماری‌ها و سازگاری با شرایط اقلیمی مناطق پاییزه از جمله خوزستان و گلستان بررسی می‌شوند.»

وی افزود: «مقاومت به بولتینگ و سرکوسپورا دو ویژگی کلیدی مورد نظر در تولید ارقام جدید هستند و مواد ژنتیکی مقاوم شناسایی شده، علاوه بر معرفی به‌عنوان رقم، در برنامه‌های اصلاحی آینده نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند.»

در پایان این بازدید، جلسه‌ای با حضور سید محمود طبیب غفاری؛ رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول برگزار شد.

توسعه دیمزارها با ارقام مقاوم به خشکی در دستور کار است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، مظفر روستایی و جعفر جعفرزاده روز یکشنبه ۳۱ فروردین ماه، با همراهی سید محمود طبیب غفاری، رئیس مرکز، فریدون عجم گرد، معاون پژوهشی، و اعضای بخش تحقیقاتی زراعی باغی، از مزارع تحقیقاتی مرکز و عرصه های زراعی منطقه بازدید کردند.

در جریان این بازدید، وضعیت دیمزارها، عرصه های بذری، تنوع ارقام مقاوم به خشکی و راهکارهای انتقال یافته های تحقیقاتی به مزارع عملیاتی بررسی شد. این بازدید باهدف توسعه ارقام مقاوم به خشکی، بررسی راهکارهای ترویج ارقام متناسب با اقلیم منطقه، ایجاد مزارع الگویی و حمایت از شرکتهای تولیدکننده بذرها، مقاوم، در راستای افزایش بهرهوری و پایداری تولید در شرایط کم آبی انجام شد.

مظفر روستایی با ابراز امیدواری نسبت به آینده کشت دیم در کشور تأکید کرد: شرایط کنونی دیمزارها، در سایه تصمیمات چند سال اخیر، امیدوارکننده است و باید دانش فنی و دستاوردهای پژوهشی در این عرصه ها گسترش یابد.

وی با اشاره به اهمیت توسعه تنوع ارقام مقاوم به خشکی افزود: هدف ما رساندن بذرها، مقاوم تولیدشده در مراکز تحقیقاتی به دست کشاورزان است تا در سالهای کم بارش نیز تولید و عملکرد مطلوب حفظ شود.

رئیس مؤسسه تحقیقات دیم کشور همچنین بر ضرورت همکاری نزدیک مراکز تحقیقاتی و مسئولان اجرایی برای توسعه سطح زیر کشت دیم تأکید کرد و گفت: ارقام مقاوم، به ویژه در غلات، نخود و عدس، علاوه بر مقاومت در برابر تنش خشکی، عملکرد و کیفیت بالاتری دارند.

در این بازدید، کارشناسان مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد، آخرین دستاوردها و فعالیت های تحقیقاتی مرکز در حوزه زراعت دیم را ارائه کردند.

همچنین مظفر روستایی و جعفر جعفرزاده پس از بازدید از مزارع صفی آباد، با همراهی فرماندار و مدیر جهاد کشاورزی شهرستان لالی، از مزارع دیم این شهرستان نیز بازدید به عمل آوردند.

مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول قطب تولید گندم و هسته های بذری کشور است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، در روز چهارشنبه مورخ ۳ اردیبهشت محمد احمدی فر؛ رئیس گروه بذر معاونت امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی و عباس زارعیان؛ عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال از مزارع هسته های بذری گندم نان و دوروم مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول و وضعیت تولید در این مزارع بازدید کردند. این بازدید با همراهی سید محمود طبیب غفاری؛ رئیس مرکز، فریدون عجم گرد؛ معاون پژوهشی مرکز، اعضای بخش تحقیقات اصلاح بذر و اعضای بخش کنترل و گواهی بذر مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد انجام شد.

رئیس گروه بذر معاونت امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی ضمن قدردانی از زحمات همکاران در این مزارع گفت: مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول از حضور بهترین محققان برخوردار است.

احمدی فر اظهار کرد: مزارعی که بازدید شد از لحاظ وضعیت کشت و اجرای دستورالعمل های فنی از وضعیت مطلوب و خوبی برخوردار هستند که انتظار می رود این روند تداوم یابد و شاهد کیفیت بهتری باشیم.

عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال نیز ضمن بازدید از هسته های بذری مزارع گفت: حدود ۲۵ رقم لاین گندم آبی و دوروم و ۱۰ رقم گندم دیم در این مرکز در طبقه پرورش ۲ کشت شده است که مزارع از نظر کمی و کیفی در حالت خوبی قرار دارند.

عباس زارعیان با بیان اینکه مزارع آماده برداشت هستند، افزود: امید است نتیجه این تلاش ها موجب رضایت سایر شرکتهای تولیدکننده بذر و کشاورزان کشور قرار گیرد.

سنجش میزان تحقق اهداف و دستاوردهای مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد در بازدید مدیران سازمان تات

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، در روز چهارشنبه مورخ ۱۷ اردیبهشت گروه ارزیابی عملکرد پژوهشی سال ۱۴۰۳ با حضور سید باقر محمودی؛ معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، کمال قاسمی بزدی؛ مشاور معاون وزیر و مدیرکل حوزه ریاست سازمان، حسن علیپور؛ مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی سازمان تات و حسن خمیس آبادی؛ رئیس مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور از آزمایشگاه‌ها، مزارع پروژه‌های تحقیقاتی، ایستگاه علوم دامی و موزه مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد بازدید کردند.

در این نشست مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی سازمان تات گفت: در سازمان مأموریتی برای گسترش نوآوری در کشاورزی و منابع طبیعی دانش بنیان داریم. وظایف ما تنها برنامه ریزی و سازماندهی نیست؛ نظارت، انگیزش و ارزیابی نیز بخش مهمی از مسیر پیشرفت است. هرچند گاهی به دلیل حجم بالای کار، نظارت و ارزیابی مغفول می‌ماند، اما ارزیابی درونی فرصتی است برای بازنگری، شناخت قوت‌ها و ضعف‌ها و سنجش میزان تحقق اهداف.

بررسی روند تحقیقات و ارزیابی نتایج تولید هسته‌های بذری

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، روز پنجشنبه، ۴ اردیبهشت، محمد زمانیان (رئیس)، اسماعیلی مقدم (معاون پژوهشی) و رحیم احمدوند (معاون برنامه ریزی و پشتیبانی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر)، از برنامه‌های تحقیقاتی مرکز صفی آباد در زمینه تکثیر بذور تحقیقاتی و پرورشی بازدید کردند.

در این بازدید، سید محمود طبیب غفاری، رئیس مرکز، فریدون عجم‌گرد، معاون پژوهشی مرکز، و اعضای بخش تحقیقات اصلاح بذر، آنان را همراهی کردند.

محمد زمانیان در حاشیه این بازدید اظهار داشت: مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد یکی از مراکز قدیمی و پیشرو در حوزه تحقیقات کشاورزی، به‌ویژه اصلاح بذر است. در این سفر، از آزمایشات متنوع و ارقامی که توسط محققان این مرکز معرفی شده‌اند بازدید شد؛ ارقامی که نه تنها در استان خوزستان بلکه در مناطقی چون دشت عباس و دهلران از استان ایلام نیز کشت می‌شوند.

وی افزود: این امر نشان‌دهنده حرکت صحیح تحقیقات در این مرکز و معرفی ارقام سازگار با شرایط اقلیمی منطقه و دارای عملکرد بالا، به‌ویژه در حوزه غلات است. خوشبختانه تلاش های محققان، رئیس، معاونان مرکز و اعضای هیئت علمی، به نتایج منجر شده که در عرصه و مزارع کشاورزان به‌خوبی مشهود است.

محسن اسماعیلی مقدم، معاون پژوهشی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، نیز در جریان این بازدید اظهار داشت: این بازدید در راستای برنامه‌های نظارتی مؤسسه انجام شده است. در طی بازدید، فعالیت‌های مربوط به تکثیر بذور پرورشی و تولید هسته‌های اولیه بذر گندم نان و دوروم بررسی شد. خوشبختانه آزمایشات در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارند و بذور پرورشی با مدیریت صحیح و بهینه در شرایط مناسبی تولید می‌شوند.

وی افزود: اطمینان داریم که عملکردهای بالا در تولید هسته های بذری، پایه‌ای برای تأمین بذور طبقات مختلف مورد نیاز اقلیم جنوب و جنوب غرب کشور خواهد بود. مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد فصل زراعی غلات خود را با موفقیت پشت سر گذاشته است.

وی در پایان از زحمات و تلاش‌های ارزشمند تمامی همکاران این حوزه قدردانی کرد.

مدیریت بهینه آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز کلزا و گندم

به گزارش روابطعمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، در روز یکشنبه مورخ ۱۲ اسفند دوره مدیریت بهینه آفات و بیماری‌های کلزا و گندم در مزارع دیم شهرستان لالی با حضور محققان بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول در خصوص مدیریت آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز برگزار شد. محققان مرکز به ارائه راهکارهای علمی برای بهبود مدیریت مزارع دیم و کاهش خسارات ناشی از آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز برای دیم‌کاران پرداختند.

آذر ماکتالی؛ رئیس بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز به معرفی علف‌های هرز کلزا و روش‌های کنترل آن‌ها پرداخت و در خصوص مدیریت علف هرز انگلی گل جالیز، تلفیقی از روش‌های کنترل زراعی و شیمیایی این علف هرز، رعایت تناوب زراعی و کشت مخلوط کلزا با شبدر را توصیه کرد.

کیوان کریمی؛ عضو هیأت علمی و محقق بیماری‌های گیاهی مرکز درباره بیماری زنگ زرد گندم، شرایط دمایی مؤثر بر شیوع آن و روش‌های کنترل با استفاده از قارچ‌کش‌ها توضیح داد. وی لزوم پایش مزارع گندم به‌منظور مدیریت به‌موقع زنگ زرد را ضروری دانست.

مریم برزکار؛ محقق آفات مرکز به نقش کلیدی زنبور عسل و سایر گرده‌افشان‌ها در عملکرد کلزا اشاره کرد و به مدیریت صحیح شته کلزا با اولویت کنترل بیولوژیک و حداقل استفاده از سموم پرداخت.

وی همچنین به دلیل ظهور بید کلم در مزارع کلزا شهرستان لالی، توصیه کرد: تنها در کانون‌های آلودگی شدید از سموم کم‌خطر با رعایت زمان سم‌پاشی خارج از ساعت پرواز زنبورها استفاده شود.

مدیریت کشت و مقابله با تنش‌های شدید محیطی با استفاده از سایه‌بان

به گزارش روابطعمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، دومین تور آموزشی و ترویجی انتقال کشت محصولات باغی از فضای باز به محیط‌های حفاظت‌شده (سایه‌بان) در روز یکشنبه مورخ ۲۱ اردیبهشت در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول برگزار شد. این تور با حضور جمعی از کارشناسان، مدیران و بهره‌برداران بخش کشاورزی از استان‌های مختلف کشور و باهدف آشنایی عملی و نظری با ظرفیت‌ها و مزایای کشت محصولات باغی در محیط‌های کنترل‌شده برگزار شد.

این تور آموزشی شامل بازدید میدانی از طرح کشت ارقام تجاری انگور در فضای سایه‌بان شرکت کشت و صنعت میان‌بندان و همچنین نشست تخصصی در محل مرکز تحقیقات صفی آباد با محوریت معرفی تجربه‌های موفق، بررسی چالش‌ها و ارائه راهکارهای توسعه کشت باغی در محیط‌های سایه‌دار بود.

سید محمود طبیب‌غفاری؛ رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول در این تور آموزشی گفت: جامعه ایرانی از آغاز تمدن، به‌دلیل قرارگرفتن در کمربند خشک زمین، همواره با چالش‌های اقلیمی روبه‌رو بوده و از حدود ۱۰ هزار سال پیش، پس از دوره شکار و دامپروری، به کشاورزی و استقرار پایدار روی آورده است.

وی افزود: کشاورزی از جنوب‌غرب ایران و منطقه ایلام آغاز شده و سپس به بخش‌هایی از کردستان، عراق، سوریه، لبنان و فلسطین گسترش یافته است.

مشاهده علائم بیماری زنگ زرد گندم در شهرستان کرخه

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، در جریان پایش میدانی مستمر بیماری‌های مهم در مزارع گندم در شهرستان کرخه در روز یکشنبه مورخ ۱۷ فروردین، علائم بیماری زنگ زرد در روستای شیخ فارس، محدوده مرکز خدمات سید عباس مشاهده شد. این پایش که توسط کیوان کریمی و محسن سرهنگی؛ اعضای هیئت علمی مرکز به منظور رصد بیماری‌های مهم گندم انجام شد، منجر به ثبت و تأیید علائم این بیماری گردید. لازم به ذکر است با توجه به مشاهده هم‌زمان مراحل یوریدیوم و تلیوم بیماری در مزرعه، افزایش میانگین دمای شب و روز به بیش از ۲۳ درجه سانتی‌گراد و نزدیکی به مرحله رسیدگی و برداشت محصول، نگرانی از گسترش بیماری در منطقه وجود ندارد.

اصول آبیاری در زمان گلدهی و شکوفه‌دهی درختان مرکبات

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، علیرضا شفیعی زرگر، پژوهشگر مروج ارشد این مرکز، در مصاحبه با رادیو دزفول در روز شنبه ۲۵ اسفند ۱۴۰۳، به بیان نکات فنی و کاربردی درباره اصول آبیاری درختان مرکبات در دوره گلدهی و شکوفه‌دهی پرداخت.

وی با تأکید بر اهمیت مدیریت صحیح آبیاری، خاطرنشان کرد که درختان مرکبات به میزان متوسطی آب نیاز دارند و آبیاری آن‌ها باید به صورت متعادل و با فواصل زمانی مناسب انجام شود. شفیعی زرگر با رد این باور رایج که آبیاری در دوره گلدهی موجب ریزش شکوفه‌ها می‌شود، توضیح داد که تنها آبیاری بیش از حد یا کم‌آبی می‌تواند به ریزش گل‌ها منجر شود. به گفته وی، آبیاری زیاد موجب کاهش اکسیژن خاک و فعال شدن هورمون‌های ریزش می‌شود، در حالی که کم‌آبی نیز به دلیل اختلال در جذب مواد غذایی، همان اثر نامطلوب را به دنبال دارد.

این پژوهشگر برای تشخیص زمان مناسب آبیاری، روش عملی ساده‌ای را پیشنهاد کرد: با استفاده از بیل و بررسی خاک در عمق ۳۰ تا ۴۰ سانتی‌متری در منطقه سایه‌انداز درخت، می‌توان وجود رطوبت را ارزیابی کرد. در صورت مشاهده رطوبت، نیازی به آبیاری نیست، اما اگر خاک خشک باشد، آبیاری سبک تا متوسط ضروری است.

شفیعی زرگر همچنین هشدار داد که تجمع آب پای تنه درختان می‌تواند به ایجاد بیماری‌های قارچی و در نهایت خشکیدگی درختان بینجامد. وی در ادامه به نکته مهمی درباره روش کاشت نهال‌های مرکبات اشاره کرد و توضیح داد که در شمال خوزستان، متأسفانه کاشت نهال به صورت گود انجام می‌شود که این امر موجب قرارگرفتن طوقه درخت در معرض رطوبت زیاد و بیماری‌های بعدی می‌شود. به توصیه وی، بهتر است هنگام کاشت نهال، طوقه حداقل ۱۰ سانتی‌متر بالاتر از سطح خاک قرار گیرد.

این محقق در پایان تأکید کرد که رعایت اصول علمی آبیاری و کاشت صحیح نهال‌ها، نقش تعیین‌کننده‌ای در سلامت و باردهی مطلوب درختان مرکبات دارد. به گفته وی، باغداران با توجه به این نکات ساده اما کلیدی می‌توانند از بروز بسیاری از مشکلات جلوگیری کرده و به بازدهی اقتصادی بیشتری دست یابند.

لزوم ارتقای کیفیت نان از مزرعه تا سفره

به گزارش روابطعمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، به مناسبت ۳۱ فروردین ماه؛ روز ملی گندم و نان، سیدرضا فلسفی؛ عضو هیئت علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی این مرکز، با تأکید بر اهمیت نان در فرهنگ غذای ایرانیان، بر لزوم ارتقای کیفیت آن در تمام مراحل تولید تا مصرف تأکید کرد.

وی نان را پرمصرفترین و مهمترین ماده غذایی در سبد تغذیه‌ای خانوارهای ایرانی دانست و گفت: نان نه تنها غذای غالب، بلکه بخشی جدایی‌ناپذیر از فرهنگ، معیشت و امنیت غذایی کشور ماست. نگاهی دقیق به زنجیره تولید نان، از کیفیت گندم و آرد گرفته تا فرایند تهیه خمیر، تخمیر، پخت و حتی نحوه نگهداری در منازل، نشان می‌دهد که برای بهبود کیفیت نان باید همه این حلقه‌ها به‌دقت مورد توجه قرار گیرند.

فلسفی با اشاره به نقش آرد در کیفیت نان افزود: بیش از ۸۵ درصد یک قرص نان را آرد تشکیل می‌دهد، بنابراین توجه به

کیفیت گندم مصرفی و نحوه آسیاب آن از گام‌های نخست و کلیدی در تولید نان باکیفیت است.

وی همچنین با اشاره به شرایط خاص اقلیمی استان خوزستان اظهار داشت: در فصل گرما، نگهداری نامناسب آرد در نانوائی‌ها، به‌ویژه قرارگرفتن کیسه‌های آرد در مجاورت فر، باعث کاهش کیفیت آن می‌شود. لازم است محل نگهداری آرد از محیط بخت جدا و دمای آن بین ۱۵ تا ۲۵ درجه سانتی‌گراد کنترل شود.

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد، به اهمیت فرمولاسیون خمیر و مدت‌زمان تخمیر نیز اشاره کرد و گفت: خمیر نان، در صورت تهیه صحیح حتی از آردهای ضعیف یا قوی، می‌تواند نانی با بافت و طعم مطلوب تولید کند. همچنین، تخمیر کافی موجب کاهش اسید فیتیک، ماده‌ای ضد تغذیه‌ای، در نان می‌شود که در صورت باقی‌ماندن، ارزش تغذیه‌ای نان را کاهش می‌دهد.

وی در ادامه افزود: افزایش سرعت پخت در نانوائی‌ها به دلیل شلوغی، موجب بالا رفتن دمای تنور و ناپختگی نان می‌شود. این موضوع بر شکل، بافت و حتی ماندگاری نان تأثیر منفی دارد.

فلسفی در پایان تأکید کرد: اگر نانی که باکیفیت عالی تولید شده، به‌درستی نگهداری نشود، تبدیل به ضایعات می‌شود. آموزش‌های ساده در زمینه خرید، بسته‌بندی و نگهداری نان می‌تواند از اتلاف این نعمت ارزشمند جلوگیری کند. این آموزش‌ها می‌تواند از طریق بروشورها یا محتوای تصویری در نانوائی‌ها به مصرف‌کنندگان ارائه شود.

کاهش میزان تلفات برداشت به‌همت صنعتگران داخلی و تکامل کمباین‌های ساخت داخل

به گزارش روابطعمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، کارگاه "آموزش مهارت و نگهداری کمباین" در روز شنبه مورخ ۱۷ خرداد به درخواست شرکت کمباین‌سازی ایران برای متقاضیان خرید کمباین و کمباین‌داران، در سالن اجتماعات مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول برگزار شد.

سیدرضا اشرفی‌زاده؛ محقق ماشین‌های کشاورزی و مکانیزاسیون مرکز به بیان تاریخچه‌ای کوتاه از سیر تکامل ادوات درو و برداشت محصولات زراعی تا رسیدن به کمباین امروزی پرداخت.

وی با بیان اینکه در دهه هفتاد شمسی، میزان تلفات گندم ایران در مرحله برداشت با کمباین معادل میزان واردات آن ادعا می‌شد، ابراز خوشحالی و رضایت نمود که امروز به‌همت صنعتگران داخلی و تکامل کمباین‌های ساخت داخل، میزان تلفات برداشت به میزان قابل توجهی کاهش یافته و به حد قابل قبولی رسیده است.

اشرفی‌زاده تأکید کرد: اگر سرویس و نگهداری صحیح کمباین، زمان برداشت مناسب، تنظیمات مورد نیاز اجزاء کمباین، سرعت حرکت مناسب و راننده مجرب، کاربرد و دلسوز در کنار هم قرار گیرند، آنگاه بهترین برداشت محصول را خواهیم داشت.

نشریه ترویجی آموزشی شماره ۵۱۰ با موضوع "شیوه نامه شیردوشی گاو میش و جداسازی گوساله ها از مادر"

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول نشریه ترویجی آموزشی شماره ۵۱۰ با موضوع "شیوه نامه شیردوشی گاو میش و جداسازی گوساله ها از مادر" در زمستان ۱۴۰۳ توسط علیرضا جولزاده، محمود امیری رودبار و محمدرضا مشایخی؛ اعضای هیئت علمی و بهروز مهدوی فرد، مسعود پاینده مهر و مجید کردنژاد؛ کارشناسان بخش تحقیقات علوم دامی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول نگاشته و منتشر شد.

لازم به ذکر است جدا کردن مادر از گوساله در بدو تولد با بهبود وضعیت بهداشت و سلامت گوساله عملکرد رشد گوساله و عملکرد تولیدمثلی مادر می تواند در بلندمدت بازده اقتصادی گله های گاو میش را بهبود بخشد.

سال ۱۴۰۳

کشت مستقیم، راهکاری مؤثر برای حفظ حاصلخیزی خاک، کاهش آلودگی و افزایش بهره‌وری کشاورزی

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول به نقل از ایرنا، سیدرضا اشرفی زاده؛ عضو هیئت علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول روز چهارشنبه مورخ ۱۰ اردیبهشت در گفت و گو با خبرنگار ایرنا بیان کرد: تهیه زمین زراعی در شرایط حفظ بقایا، استفاده از دستگاه های مناسب و حرکت به سمت کاشت مستقیم محصولات روی بقایای گندم از جمله راهکارهای جایگزین مؤثر برای جلوگیری از تخریب خاک است.

وی بر ضرورت جلوگیری از سوزاندن بقایای گیاهی برای حفظ حاصلخیزی خاک تأکید کرد و افزود: سوزاندن بقایای کشت علاوه بر آلودگی شدید محیط زیست و افزایش گازهای گلخانه ای، باعث از بین رفتن بخش قابل توجهی از عناصر غذایی خاک، مواد معدنی و هیدروکربن های ضروری برای رشد گیاه می شود.

این عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول گفت: آتش زدن زمین منجر به کاهش چشمگیر حاصلخیزی خاک، تخریب جمعیت موجودات مفید خاک مانند کرم های خاکی و حشرات ریز و همچنین سله بستن سطح خاک می شود که در نهایت موجب کاهش استقرار و رشد مطلوب گیاهان در فصل کشت بعدی خواهد شد. وی با بیان اینکه فرسایش شدید خاک و ازدست رفتن ماده آلی، مقاومت گیاهان در برابر تنش های محیطی مانند خشکی، سرما و بیماری ها را کاهش می دهد، ادامه داد: برای جبران آسیب های ناشی از آتش سوزی بقایا، کشاورزان ناگزیر به مصرف بیش از حد کودهای شیمیایی می شوند که این مسئله بروز مشکلاتی از قبیل شوری خاک و تهدید سلامت انسان را به دنبال دارد.

اشرفی زاده خواستار برنامه ریزی جدی برای آموزش کشاورزان در زمینه اهمیت مواد آلی خاک، تأمین ماشین آلات مناسب و ایجاد مشوق های مالی برای کشاورزان شد و اظهار کرد: حمایت جهاد کشاورزی در برگزاری کارگاه های آموزشی، کمک به بازاریابی بقایای برداشت شده و ساماندهی شرکت های خدمات مکانیزه، نقش کلیدی در ترویج این رویکرد حفاظتی خواهد داشت.

وی تأکید کرد: حفظ بقایای گیاهی، ارتقای ماده آلی خاک و استفاده از روش های نوین کشت مانند کاشت مستقیم، علاوه بر افزایش بهره‌وری تولید به پایداری منابع خاک، آب و محیط زیست کشور کمک شایانی خواهد کرد. پس از برداشت محصولاتی مانند کلزا و گندم، برخی کشاورزان اقدام به آتش زدن بقایای کشت می کنند که با آلودگی شدید هوا همراه است و خسارت های زیادی به محیط زیست و سلامتی انسان وارد می کند.

آغاز اجرای پروژه کنترل بیولوژیک آفت برگ‌خوار ذرت در مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، پروژه تحقیقاتی «ارزیابی کارایی زنبور بومی **Bracon hebetor** در کنترل لارو آفت برگ‌خوار پاییزه ذرت (**Spodoptera frugiperda**)» از تاریخ ۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ در مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد آغاز شد. شهرام فرخی؛ مجری مسئول و عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور و مریم برزکار؛ مجری استانی و محقق آفات مرکز تحقیقات صفی آباد این پروژه هستند.

این پروژه باهدف کاهش مصرف سموم شیمیایی و ترویج روش‌های کنترل بیولوژیک در مدیریت آفات در حال اجراست.

مریم برزکار در خصوص مراحل اجرایی این پروژه گفت: نقشه پروژه در سطح دو هکتار از اراضی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد پیاده‌سازی شده و رهاسازی زنبور بومی **B. hebetor** و انجام نمونه‌برداری‌های پس از رهاسازی از جمله اقداماتی است که تاکنون به انجام رسیده است. امیدواریم نتایج این پژوهش در کاهش خسارات آفت برگ‌خوار پاییزه و افزایش عملکرد محصول ذرت مؤثر واقع شود.

در این پروژه منصور رضاغریب، فاطمه رشیدی‌خواه و احمد خسروزاده به‌عنوان همکار پروژه، شرکت داشتند.

تأکید بر لزوم جایگزینی روش‌های تخریبی و استفاده از ساقه‌خردکن به جای آتش‌زدن بقایا

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، سیدرضا اشرفی‌زاده؛ عضو هیأت علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول روز شنبه مورخ ۲۷ اردیبهشت در همایش آموزشی "منع آتش‌زدن بقایای گیاهی" که در سالن اجتماعات مرکز فرهنگی دفاع مقدس دزفول برگزار شد، اظهار کرد: برخی رفتارهای کشاورزان، هرچند با نیت خیر، در کنار یکدیگر منجر به تضعیف خاک کشاورزی شده‌اند، به‌طوری‌که باوجود استفاده از آب، علف‌کش، آفت‌کش، بذر و کود فراوان و گران‌قیمت، محصول نهایی از کیفیت و بازده مطلوب برخوردار نیست.

وی با بیان اینکه باید نتایج علمی به شکل عملیاتی در مزارع پیاده‌سازی شود، افزود: همه می‌دانیم آتش‌زدن بقایای گیاهی خاک را نابود می‌کند و آثار مخرب و جبران‌ناپذیری بر محیط‌زیست و سلامت خاک دارد، اما هنوز اقدامی جدی برای مقابله با آن صورت نگرفته است؛ اگر اکنون این رویه کنار گذاشته نشود، در آینده با شرایط بدتری مواجه خواهیم شد.

این عضو هیأت علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول ادامه داد: خاک روزبه‌روز ضعیف‌تر شده و مواد آلی و معدنی خود را از دست می‌دهد؛ در نتیجه، جوانه‌زنی گیاهان با مشکل مواجه شده و خاکی که به آجر تبدیل شده، دیگر قابلیت کشت نخواهد داشت.

اشرفی‌زاده تأکید کرد: آتش‌زدن بقایای گیاهی موجب ازبین‌رفتن سرمایه می‌شود و استفاده از گاوآهن برگرداندار نیز باعث تبخیر کربن خاک و نابودی زمین خواهد شد.

وی توصیه کرد: کشاورزان تا پیش از آغاز فصل کشت از دیسک، گاوآهن و ریپر استفاده نکنند و اجازه دهند خاک در شرایط طبیعی و بسته باقی بماند تا توان خود را حفظ کند.

این محقق کشاورزی با تأکید بر لزوم جایگزینی روش‌های تخریبی گفت: استفاده از ساقه‌خردکن باید جایگزین آتش‌زدن شود تا خاک دست‌نخورده و حاصلخیز باقی بماند.

وی با اشاره به کمبود تجهیزات در منطقه افزود: دستگاه‌های موردنیاز برای بسته‌بندی کلش در منطقه بسیار محدود هستند و مدیریت جهاد کشاورزی باید در این زمینه همراهی کند تا کاه و کلش باقی‌مانده به دام‌ها اختصاص یابد.

اشرفی‌زاده افزود: تمام اقدامات باید در چارچوب کشت حفاظتی انجام شود. آتش‌زدن بقایا و استفاده نکردن از گاوآهن برگرداندار ضروری است. سال‌هاست کشت مستقیم گندم در مزارع انجام می‌شود، اما در فصل تابستان نیز باید ذرت، لوبیا، ماش، کنجد و سویا کاشت تا خاک حفظ شود.

در پایان این همایش از زحمات ۲ دهه فعالیت سیدرضا اشرفی‌زاده محقق کشاورزی دزفول در راستای ترویج کشت حفاظتی تجلیل به عمل آمد.

پایش و نظارت بر کیفیت و کمیت گندم، آرد و نان تولیدی

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، با پیگیری معاونت آموزشی مرکز و همکاری دبیرخانه سلامت و امنیت غذایی معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهرستان دزفول، ادارات غله و خدمات بازرگانی و مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان دزفول، در روز یکشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۴ کارگاه آموزشی با عنوان پایش و نظارت بر کیفیت و کمیت گندم، آرد و نان تولیدی ویژه ناوابان شهرستان دزفول برگزار شد.

سیدرضا فلسفی؛ عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول در رابطه با اهمیت نان برای خانوارهای ایرانی، ابعاد تغذیه‌ای نان و دلایل ضرورت استفاده از نان تهیه شده با آرد کامل به جای نان حاصل از آردهای رایج سیوس گیری شده نکاتی را عنوان کرد. فلسفی با تشریح ترکیبات تغذیه‌ای موجود در دانه گندم و دسته‌بندی انواع آردها، وجود سیوس و جوانه گندم در آرد را از ویژگی‌های آرد کامل برشمرد و افزود: حذف این دو جزء، بخش عمده‌ای از ترکیبات تغذیه‌ای موجود در دانه گندم را از دسترس انسان خارج می‌نماید.

فلسفی با اشاره به نقش نان کامل در حفظ سلامت انسان به بررسی جزئیات عناصر موجود در سیوس و جوانه گندم نظیر فیبرهای رژیمی، ویتامین‌های محلول در آب و چربی و ترکیبات ریزمغذی نظیر آهن و روی پرداخته و در پایان نکاتی در خصوص شرایط مناسب برای نگهداری آرد کامل گندم، شرایط ویژه تخمیر، شرایط مناسب پخت نان از آرد کامل و در نهایت نحوه نگهداری نان به دست آمده از آرد کامل گندم ارائه نمود.

همچنین در این کارگاه علی افشه؛ مدیر گروه بهداشت محیط معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهرستان دزفول و رئیس دبیرخانه ارتقای کیفیت نان کامل در ارتباط با اهمیت مصرف گروه نان و غلات در تأمین انرژی در ایران و جهان مطالبی را ارائه نمود.

در ادامه شهروز فرهنگند؛ رئیس اداره غله و بازرگانی شهرستان دزفول در رابطه با تاریخچه نان و نانواپی، بازدهی خمیر نان و دستگاه‌های نانواپی توضیحاتی را ارائه نمود.

گفتنی است در این کارگاه برخی مسائل و مشکلات موجود در مسیر رسیدن به نان کامل و ارتقای کیفیت آن در شهرستان که توسط ناوابان مطرح گردیده بود، مورد بررسی و پایش قرار گرفت.

مقدار نیترات هندوانه بسیار کمتر از حد مجاز آن است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، روز شنبه مورخ ۲۷ اردیبهشت سیدحسین محمودی نژاد؛ رئیس بخش تحقیقات خاک و آب این مرکز در مصاحبه با خبرنگاری صداوسیما در خصوص آزمایش‌های صورت گرفته از میزان نیترات موجود در محصولات کشاورزی و به خصوص هندوانه بیان کرد: بررسی نیترات هندوانه از مزارع و سطح شهرستان دزفول در دو سال گذشته نشان داد که مقدار نیترات هندوانه ۲ الی ۱۱ میلی‌گرم بر کیلوگرم بوده که بسیار کمتر از حد مجاز نیترات (۶۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم) می‌باشد.

بنابراین، مصرف هندوانه‌های تولیدشده در دزفول از نظر میزان نیترات هیچ‌گونه خطری برای سلامت شهروندان ندارد.

محمودی نژاد گفت: اندازه‌گیری نیترات باید بر اساس پروتکل‌های استاندارد بین‌المللی و با استفاده از دستگاه‌های HPLC و Spect UV انجام گیرد. خوشبختانه آزمایشگاه مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول با بهره‌مندی از تجهیزات پیشرفته و به‌روز، این آزمایش‌ها را با دقت و اعتبار علمی بالا انجام می‌دهد. براین اساس، نتایج حاصل از سایر دستگاه‌های غیراستاندارد فاقد مرجعیت علمی و غیرقابل استناد است.

دوره آموزشی اطفای حریق

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، با پیگیری معاونت آموزشی مرکز به منظور ارتقای سطح آگاهی کارکنان مرکز با توجه به شروع گرما و احتمال بروز حوادث آتش سوزی در جهت پیشگیری، ایمنی و مقابله با آتش سوزی در روز یکشنبه مورخ ۲۸ اردیبهشت دوره آموزشی ایمنی در محل کار و اطفای حریق و نحوه استفاده از کپسول های آتش نشانی به صورت حضوری در مرکز برگزار شد.

مجید همتی؛ معاون آموزشی مرکز بیان کرد: کارکنان مرکز ضمن آشنایی با تجهیزات اطفای حریق و کسب آمادگی در مواقع ضروری در دو بخش تئوری و عملی طی دو ساعت زیر نظر محمد حیدری؛ کارشناس مجرب سازمان ایمنی و آتش نشانی (HSE) شهرستان دزفول، آموزش های لازم در خصوص موضوعات مربوط به ایمنی حریق و نحوه مقابله با حوادث آتش سوزی و اطفای آن را فرا گرفتند.

گفتنی است در این کارگاه اصول اولیه آتش نشانی، پیشگیری از آتش سوزی، انواع آتش سوزی، انواع خاموش کننده ها و طریقه استفاده از خاموش کننده ها بیان گردید.

در پایان دوره جمعی از همکاران با استفاده از امکانات و تجهیزات اطفای حریق آمادگی خود را در مقابل با حوادث احتمالی به صورت عملی آشنا شدند.

بررسی سازگاری و نحوه احداث باغات پکان در استان البرز و گیلان

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، دوره آموزشی «بررسی سازگاری و نحوه احداث باغات پکان» با تدریس فریدون عجم گرد؛ معاون پژوهشی و عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، طی سه روز در مناطق مختلف استان البرز و گیلان برگزار شد.

این برنامه آموزشی در روز دوشنبه ۵ خرداد در مرکز آموزش مشکین شهر کرج، روز سه شنبه ۶ خرداد در مرکز آموزش گلसार کرج، و روز چهارشنبه ۷ خرداد در ایستگاه تحقیقات لاهیجان اجرا شد و با استقبال گسترده بهره برداران، کارشناسان و فعالان حوزه باغبانی همراه بود.

هدف از برگزاری این دوره، افزایش ضریب نفوذ دانش در حوزه علوم باغی، ارتقای سطح علمی بهره برداران و کارشناسان، و ترویج اصول علمی احداث و مدیریت باغات پکان در مناطق مختلف کشور بود.

در این دوره بهره برداران، کارشناسان و فعالان حوزه باغبانی با مباحثی از قبیل: ویژگی های پکان (گردوی گرمسیری)، بررسی منشأ، میزان رشد، طول عمر، ارزش غذایی و درصد اولئیک ارقام پکان، معرفی نیازهای اکولوژیکی و ارقام مناسب برای اقلیم استان البرز، توضیح چارت گرده افشانی و نحوه تولید نهال های بذری، آموزش پیوند اسکنه با سیستم کابل حرارتی و روش های صحیح احداث باغ پکان و معرفی آفات و بیماری های مهم، زمان برداشت و برآورد عملکرد آشنا شدند.

جلسه کارگروه آموزش‌های مهارتی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح استان خوزستان

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، در راستای اجرای دستورالعمل آموزش‌های مهارتی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح در حوزه کشاورزی کارگروه استانی خوزستان، در روز یکشنبه مورخ ۱۱ خرداد با حضور اعضای کارگروه و نمایندگان نیروهای مسلح استان، در سالن جلسات مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان برگزار شد.

در این جلسه مجید همتی؛ معاون آموزشی و صدرا وفائی؛ رئیس اداره آموزش بهره‌برداران مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد حضور داشتند که موانع و مشکلات اجرای آموزش

های مهارتی کارکنان وظیفه در سطح استان را مورد بحث و بررسی قرار دادند. همچنین مقرر شد بر اساس ابلاغ دستورالعمل مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی به مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی استان خوزستان در خصوص سهمیه ۲۴۵۵ نفر آموزش به سربازان، ۵۰٪ از این آموزش‌ها را مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول و ۵۰٪ دیگر را مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان اجرا نماید.

ارزیابی میدانی پروژه‌های ملی کنترل بیولوژیکی آفت کرم برگ‌خوار پائیزه

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، در روز دوشنبه مورخ ۵ خرداد جلال شیرازی و شهرام فرخی؛ اعضای هیأت علمی مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور و مجریان مسئول پروژه‌های تحقیقاتی کنترل بیولوژیکی کرم برگ‌خوار پائیزه *Spodoptera frugiperda* باهدف ارزیابی روند اجرای پروژه‌ها و بررسی وضعیت آفت در مزارع تحت پوشش، از مزارع آزمایشی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد و مزارع پایلوت در شهرستان اندیمشک بازدید کردند.

در این برنامه، جلال شیرازی و شهرام فرخی؛ مجریان مسئول دو پروژه تحقیقاتی ملی، به همراه مریم برزکار؛ مجری استانی پروژه‌ها در بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد و با همکاری منصور رضاغریب و فاطمه رشیدی‌خواه؛ کارشناسان بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد از نزدیک روند پیشرفت پروژه‌ها و وضعیت آفت در مزارع را مورد بررسی قرار دادند.

هدف اصلی این بازدید، ارزیابی نتایج اولیه اجرای پروژه‌ها، بررسی اثربخشی روش‌های کنترل بیولوژیکی به کاررفته، و جمع‌آوری داده‌های میدانی برای بهبود روش‌های کنترل آفت در مراحل بعدی بود.

نشست تخصصی مدیریت گل جالیز در مزارع تولید بذر کلزا در شمال خوزستان

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، نشست تخصصی بررسی وضعیت علف‌هرز پارازیت گل جالیز و برنامه‌ریزی برای تولید بذر سالم کلزا برای فصل آینده، در روز یکشنبه مورخ ۱۸ خرداد با حضور سید محمود طبیب‌غفاری؛ رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد، نوروزی؛ مدیریت زراعت، حیدرزاده؛ مدیریت حفظ نباتات استان خوزستان، صاحب‌محمدی؛ مدیرعامل شرکت توسعه دانه های روغنی، مجاهدنیا؛ معاون کشاورزی کشت و صنعت شهید رجایی و جمعی از پژوهشگران مرکز برگزار شد. در این نشست، آذر ماکنالی؛ رئیس بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز، گزارشی جامع از زیست‌شناسی علف‌هرز پارازیت گل جالیز، میزبانان و درصد خسارت این علف‌هرز و یافته‌های تحقیقاتی ارائه کرد. وی راهکارهایی از جمله عملیات پیشگیری، کنترل فیزیکی، زراعی و شیمیایی با علف‌کش رانداپ به میزان ۸۰ تا ۱۰۰ میلی‌لیتر به همراه سولفات آمونیوم یک درصد در سه مرحله رشدی کلزا و نیز کشت مخلوط کلزا با شبدر برسیم به‌عنوان روش کنترل زراعی گل جالیز را معرفی کرد و به چندین دوره آموزشی که برای کارشناسان و کشاورزان برگزار شده، اشاره نمود. همچنین محمود شاهی؛ محقق علف‌های هرز، با ارائه تجربیات میدانی خود از اجرای پروژه تحقیقاتی در استان ایلام، توصیه‌هایی فنی در خصوص مدیریت این علف‌هرز مطرح کرد. در ادامه، چالش‌های اجرایی در به کارگیری توصیه‌های تحقیقاتی از جمله اثرات بازدارندگی علف‌کش‌ها بر لاین‌های پدری و مادری تولید بذر کلزا، تهیه و بسته‌بندی بذر شبدر مخلوط با بذر کلزا و نگرانی از آلودگی بذر کلزا به بذر گل جالیز مورد بررسی قرار گرفت. تأکید بر مدیریت میدانی گل جالیز، تضمین سلامت بذرها و تأمین بذر شبدر موردنیاز برای کشت مخلوط، از دیگر محورهای این نشست بود که با هدف هم‌افزایی بین بخش‌های تحقیقاتی، اجرایی و خصوصی انجام شد.

راهکارهای بهینه‌سازی فرآیند آنالیز و ارتقاء کیفیت مطالعات ژنتیکی و اصلاح نژاد اسب

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی صفی آباد دزفول، نشست تخصصی بررسی روش‌های نوین آنالیز اطلاعات ژنومی اسب روز دوشنبه ۱۹ خرداد با حضور پژوهشگران مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور و مرکز اصلاح نژاد دام در تهران برگزار شد. در این نشست، محمود امیری‌رودبار، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات علوم دامی مرکز صفی آباد، ضمن ارائه نظرات تخصصی، بر ضرورت بهره‌گیری از داده‌های ژنومی در افزایش دقت تست‌های خلوص نژادی اسب‌ها تأکید کرد. وی همچنین با اشاره به چالش‌های موجود در تحلیل داده‌های ژنومی، راهکارهایی برای بهینه‌سازی فرآیند آنالیز و ارتقاء کیفیت مطالعات ژنتیکی و اصلاح نژاد اسب ارائه داد.

